

BOAS – studie v/ Prof. DI Ernst Gehmacher

Social Kapital i pleje og omsorgsmiljøer – plejecentre og plejehjem. Effekten af Eden Alternative® (foråret 2009)

Resumé

Denne undersøgelse har brugt et nyt social videnskabeligt baseret instrument til at måle social kapital; effekten af Eden Alternative filosofien blev evalueret 2008/2009 i en pilot undersøgelse i et stort plejehjem i Wien, Østrig.

Tre afdelinger (en pilot afdeling og to sammenlignelige) med en signifikant proportion af personer med demens blev evalueret. 89 seniorer deltog i undersøgelsen med henblik på at afdække hvordan social kontakt og sociale relationer influerer på velbefindende.

Med disse rammer og redskaber var det muligt, at afdække den positive effekt af Eden Alternative. Yderligere genererede studiet indikatorer vedr. effekter af social kapital i ældre omsorg- og pleje.

Social kapital er en ny term omfattende social energi og dennes betydning for individers og gruppers erfaringer. OECD initiativet "Måling af Social Kapital" udviklede bredt anvendelige evaluerings-instrumenter til denne følelsesmæssige kraft. Målet er, at indkredse opløsningen af sociale bånd/relationer i den moderne verden. Og i den sammenhæng er det voksende antal af ældre mennesker med behov for omsorg og pleje er en af de store social kapital relaterede udfordringer i vores vestlige samfund.

At måle social kapital i et stort plejehjem var for så vidt et pilotstudie, men også udvikling af en metode til at kvantificere observationer af social kontakt, med henblik på at kunne inkludere personer med demens og andre alvorlige svækkelser. Interview, medicinske observationer, meninger fra omsorgsgivere og familiemedlemmer/besøgende, blev suppleret med de kvantificerbare observationsprotokoller.

Resultaterne taler for sig selv:

Den sociale kontakt med pleje- og omsorgspersonale blev takseret så god (mellem 2 og 3 på en skala fra 1-5 – 1 den bedste, 5 den værste), i Eden afdelingen endda som meget god (1,8), set i lyset af det faktum, at denne afdeling har flere personer med demens end de øvrige to afdelinger. Det relationsorienterede arbejde, pleje- og omsorgspersonalet udfører, er forbilledligt og det skiller sig tydeligere ud i Eden afdelingen end i de to andre afdelinger.

Social kapital fra familie og nærmeste familie relationer er meget givende for seniorernes velbefindende. De som har jævnlige besøg udtrykker individuelt 100 % glæde/tilfredshed (scores 2-3).

Seniorer uden familiekontakt er kun 40 % glade/tilfredse ift. til de, som har besøg.

Kun en mindre gruppe af seniorer har jævnligt besøg af personer de har en nær relation til. De tilknyttede medarbejdere kan ifølge dette studie, aldrig erstatte besøg fra nær familie og venner.

En pointe som kræver opmærksomhed er de gensidige relationer i afdelingen blandt beboerne. Den gennemsnitlige score her var 4. Dette er forståeligt, i et fællesskab uden nære venner, og hvor relationelt samvær med andre er præget af konflikter grundet i personernes forskellige svækkelser, reserverethed og afstandstagen.

Downloadet fra www.edendenmark.dk.

Kan læses på originalsproget på www.eden-europe.net

Pleje- og omsorgspersonalet kan reducere og forebygge konflikter, men kan ikke forsikre, at nære venskaber opstår. Dette er en skam, fordi relationer med medbeboere også er vigtige for velbefindende og tilfredshed. Multiple fald i data indikerer, at sociale relationer til medbeboere bidrager med 39 % til velbefindende, pleje- og omsorgsteamet med 31%, familie og venner kun med 15%.

Overordnede generaliseringer fra studiet indikerer at

1. Medarbejdere behøver tid og uddannelse for at kunne understøtte følelsesmæssige relationer
2. Relationsorienterede koncepter som Eden Alternative styrker den sociale kapital i et fællesskab af ældre
3. At investere i tilvejebringelse af sociale relationer vil give afkast ift. beboernes sundhed og velbefindende
4. Relationer i form af besøg af familie og nære venner, og at skabe personlige relationer gennem besøgene (senior mentorer) kan anbefales.

Intensiv udvikling og håndhævelse af sociale relationer, som det promoveres i Eden Alternative, er frugtbart fordi der er stærke sammenhænge mellem social kapital og sundhed. Sociale bånd kan bremse behovet for permanent plejebolig.

Forfatterne til dette studie er interesserede i at gentage studiet med henblik på at få styrket dette pilotstudies resultater.

Hvis du er interesseret så kontakt venligst studiets lederforsker

Prof. DI Ernst Gehmacher
www.boas.at

Büro für die Organisation
angewandter Sozialforschung GmbH
Wissenschaftlicher Leiter
Prof. DI Ernst Gehmacher
1090 Wien, Maria Theresien-Strasse 9/8B
Email: office@boas.at
Tel.: +43 (=) 1/317 31 27